

Handlingsplan i bibliotekskunskap för Nybro kommuns skolor.

Bakgrund

I april 2005 godkände PKN (Primär Kommunala Nämnden) en grundplan för informationskompetens som ska gälla i alla Kalmar läns skolorna. I planen presenteras ett antal mål som eleverna ska ha nått i slutet av förskolan, i slutet av femte skolåret, i slutet av nionde skolåret och i slutet av gymnasieskolans tredje år. (Se ”Grundplan för informationskompetens för skolorna i Kalmar län”) För att nå dessa mål bestämde Nybro Kommuns biblioteketsråd att man skulle ta fram en handlingsplan. Detta dokument är en sammanställning av de förslag på handlingsplaner som har kommit in från de olika skolorna i Nybro. Målen som presenteras i handlingsplanen är hämtade från ”Grundplan för informationskompetens för skolorna i Kalmar län”.

I september 2007 utvärderade biblioteketsrådets handlingsplanen och beslutade att den efter mindre ändringar ska följas av Nybro kommuns skolor. Man beslutade också att handlingsplanen kontinuerligt skall utvärderas och revideras vid behov.

Nybro kommuns skolbibliotek

I Nybro kommun bor ca. 20 000 invånare. Kommunen har 12 st grundskolor och en gymnasieskola. Skolbibliotekarierna i kommunen ansvarar för skolbibliotekasverksamheten på de 12 grundskolorna och av dessa har fem skolor fasta skolbiblioteket, övriga servas av bokbussen. Bemanningen på skolbiblioteket är följande:

Hanemålaskolan: 11 h Biblioteksassistent

Fagerslättsskolan: 6 h Bibliotekarie

Paradissskolan: 28 h Bibliotekarie

Madesjöskolan: 28 h Bibliotekarie

En bibliotekarie åker med på bokbussens alla skolturer.

Handlingsplan

Förskolan (1-5 åringar)

Aktivitet	Ansvarig
Veta vad ett bibliotek är och att man ska vara rädd om böckerna	Förskollärare
Besök på bokbussen vid några tillfällen	Förskollärare
5-åringarna får besöka sitt framtida skolbibliotek alt. huvudbiblioteket	Förskollärare tar kontakt med skolbibliotekets personal
Läsfrämjande aktivitet -ex. högläsning	Förskollärare

Förskoleklass

Aktivitet	Ansvarig
Visning av skolbiblioteket/bokbussen - Får ett lånekort - Vad är ett bibliotek? - Hur lånar man böcker och när och var ska de lämnas tillbaka? - Vad händer om man inte lämnar tillbaka boken? - Visa var några av de vanligaste fackavdelningarna finns. - Känna till att det finns olika sorters böcker	Förskollärare kontaktar skolbibliotekets personal/ bokbussens personal som genomför visningen
Besök i skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Förskolläraren
Läsfrämjande aktivitet - Ex. högläsning, medverkande i lässurr	Förskolläraren

Mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av förskolan

- Barnen vet vad ett bibliotek är
- Barnen känner till olika typer av böcker
- Barnen har lust att läsa och lära

År 1-2

Aktivitet	Ansvarig
Besök i skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Klassläraren
Läsfrämjande aktivitet i klassen	Klassläraren (gärna i samarbete med bibliotekets personal)

År 3

Aktivitet	Ansvarig
Få en egen kod knutet till lånekortet och kunna låna själv i datorn (endast de skolor som har fasta skolbibliotek)	Skolbibliotekets personal
Lära sig hitta i barn- katalogen på nätet (OPAC: en) (endast de skolor som har fasta skolbibliotek)	Skolbibliotekets personal
Träna alfabetisk ordning	Klassläraren
Träna på att hitta i ordböcker, innehållsförteckningar och register	Klassläraren
Bibliotekvisning: - Var står olika sorters böcker, (skönlitteratur och facklitteratur). - Känna till att böckerna står ordnade efter författarens efternamn - Känna till begreppen titel, författare, illustratör, visa var på/i boken man hittar informationen.	Klassläraren tar kontakt med skolbibliotekets personal/bokbussens personal som genomför bibliotekvisningen.
Besök i skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Klassläraren
Läsfrämjande aktivitet	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekets personal)

År 4

Aktivitet	Ansvarig
Känna till hur man hittar i ett uppslagsverk	Klassläraren
Söka i bibliotekets katalog (endast på de skolor som har fasta skolbibliotek)	Skolbibliotekets personal
Känna till att böckerna står ordnade efter olika signum (SAB-systemet)	Skolbibliotekets personal /bokbussens personal
Besök i skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Klassläraren
Läsfrämjande aktivitet i klassen	Klassläraren
Bokprat	Skolbibliotekarien
Besök på huvudbiblioteket	Klassläraren kontaktar skolbibliotekarien som genomför en visning

År 5

Aktivitet	Ansvarig
Bibliotekvisning - Veta vilken information man hittar på bokens rygg - Träna på att söka i bibliotekets katalog - Träna på att hitta en bok i hyllan som man har hittat i katalogen De skolor som inte har fasta skolbibliotek får denna visning vid sitt besök på huvudbiblioteket	Skolbibliotekets personal
Besök på skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Klassläraren
Läsfrämjande aktivitet i klassen	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekets personal)

Mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av femte skolåret:

- Ha kunskap om olika typer av medier
- Använda uppslagsverk och fackböcker
- Hittar från katalog till hyllan
- Förstår enklare sökstrategi på Internet
- Jämför fakta i olika texter/källor och värderar dem

År 6

Aktivitet	Ansvarig
Träna på att hitta olika fakta om ett ämne genom att slå i olika slags böcker	Klassläraren (gärna i samarbete med bibliotekets personal)
Besök på skolbiblioteket/bokbussen minst varannan vecka	Klassläraren
Besök på huvudbiblioteket	Klassläraren kontakter skolbibliotekarien som genomför en visning
Läsfrämjande aktivitet i klassen	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekets personal)

År 7

Aktivitet	Ansvarig
Visning av skolbiblioteket Följande tas upp: - Regler, lånekort m.m. - Vad finns i biblioteket? - Hur hittar man i biblioteket? SAB-systemet. - Hur hittar man i bibliotekskatalogen? - Hur lånar man själv? - Hur slår man i uppslagsverk? - Övningsuppgifter	Skolbibliotekarien tar kontakt med klassläraren. Skolbibliotekarien genomför visningen
Informationssökning i samband med eget arbete Följande tas upp: - Frågeställning - Sökprocessen - Söknep - Visa "bra" internetsidor och databaser till det aktuella ämnet - Viss källkritik	Klassläraren tar kontakt med skolbibliotekarien när klassen ska sätta igång med lämpligt arbetsområde. Skolbibliotekarien genomför uppstartandet av eget arbete
Läsfrämjande aktivitet	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekarien)
Internet – Källkritik Följande tas upp: - Är internetsidan tillförlitlig - Är informationen tillförlitlig - Hur vet jag att det är en "bra" hemsida? - Hur vet jag vem som är upphovsman till texten. - Vilket syfte hade författaren när han skrev texten. - Hur redovisar jag mina källor?	Klassläraren kontakter skolbibliotekarien som genomför. Gärna i samband med att eleverna har eget arbete så det går att koppla till undervisningen.

År 8

Aktivitet	Ansvarig
Studiebesök på huvudbiblioteket Följande tas upp: - Kort repetition av bibliotekskunskap från åk.7 - Vad finns på huvudbiblioteket. - Vad är skillnaden på huvudbiblioteket och skolbiblioteket?	Skolbibliotekarien kontaktar klassläraren. Skolbibliotekarie genomför
Internet – Källkritik Följande tas upp: - Är internetsidan tillförlitlig - Är informationen tillförlitlig - Hur vet jag att det är en ”bra” hemsida? - Hur vet jag vem som är upphovsman till texten. - Vilket syfte hade författare när han skrev texten. - Hur redovisar jag mina källor och varför?	Klassläraren kontaktar skolbibliotekarien som genomför. Gärna i samband med att eleverna har eget arbete så det går att koppla till undervisningen.
Läsfrämjande aktivitet	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekarien)

År 9

Aktivitet	Ansvarig
Läsfrämjande aktivitet	Klassläraren (gärna i samarbete med skolbibliotekarien)
Internet – Källkritik Följande tas upp: - Är internetsidan tillförlitlig - Är informationen tillförlitlig - Hur vet jag att det är en ”bra” hemsida? - Hur vet jag vem som är upphovsman till texten. - Vilket syfte hade författare när han skrev texten. - Hur redovisar jag mina källor och varför?	Klassläraren kontaktar skolbibliotekarien som genomför. Gärna i samband med att eleverna har eget arbete så det går att koppla till undervisningen.

Mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av nionde skolåret:

- Hitta från katalog till hylla
- Ha kunskap om olika sökstrategier, i både tryckta och elektroniska medier
- Är medveten om olika steg i sökprocessen
- Formulera relevanta sökord
- Har kännedom om och färdighet att söka i olika databaser
- Granskar och jämför fakta från olika källor
- Förstår att ange den källa varifrån kunskapen inhämtas och varför